

ČÁST II

2.1. Volební strany

2.1.1. Účast volebních stran ve volbách

Volební stranou (dále jen strana) se obecně rozuměla registrovaná politická strana nebo politické hnutí a jejich koalice, které podaly kandidátní listinu pro příslušné volby. Každá strana mohla podat pro volby do zastupitelstva téhož kraje pouze jednu kandidátní listinu. Pokud podala samostatně kandidátní listinu, nemohla být již součástí koalice. Politická strana či hnutí mohla být v tomtéž kraji členem pouze jedné koalice.

a) Samostatně kandidující politické strany a hnutí

Ve volbách do krajských zastupitelstev byly jen tři strany, které samostatně kandidovaly ve všech letech a ve všech krajích. Byly to zároveň nejsilnější parlamentní strany ČSSD, KSČM a ODS. Z dalších stran, které samostatně kandidovaly v každých krajských volbách, byla silně zastoupena Strana zelených, která v roce 2000 kandidovala ve 4 krajích, v roce 2004 v 7 a v roce 2008 již ve všech krajích. Dále to bylo hnutí NEZÁVISLÍ, které mj. postavilo v roce 2004 kandidátní listinu ve všech krajích.

Další strany měly zastoupení ve více krajích, ale jen ve dvou letech. Ve volbách v roce 2000 a 2004 to bylo Sdružení nezávislých kandidátů a Strana za životní jistoty, v letech 2004 a 2008 zejména Pravý blok, kandidující samostatně ve všech krajích a dále KDU-ČSL nebo Strana zdravého rozumu.

b) Koalice

Značná část politických stran a hnutí vytvářela koalice. Koalice byly vytvářeny vždy jen na jedny volby. V příštích volbách používaly i koalice stejného složení jiný název.

Strany, které vytvořily nejvíce koalic

Strana	Počet vytvořených koalic			
	2000	2004	2008	Celkem
SOS	3	4	5	12
SZ	5	5	-	10
KDU-ČSL	1	3	6	10
US-DEU	1	3	6	10
SNK ED	-	3	6	9
SŽJ	2	4	-	6
Moravané	3	3	-	6
MoDS	3	2	-	5

V roce 2000 bylo ze 41 volebních stran 14 koalic. Více než v jiných letech se vyskytovaly koalice s působností ve více krajích. Např. Čtyřkoalice složená z politických stran KDU-ČSL, ODA, US a DEU a koalice REPUBLIKÁNI MIROSLAVA SLÁDKA (SPR-RSČ, Sdružení důchodců České republiky a Nezávislá republikánská mládež) kandidovaly ve všech krajích, Koalice Pravý blok - Klub angažovaných nestraníků v deseti krajích a koalice ČSNS-NEZ v 7 krajích. Další koalice byly vytvořeny jen pro určitý kraj. Vytvářely se sice koalice složené ze stejných politických stran nebo hnutí, avšak v každém kraji šly do voleb pod jiným názvem. Takovou koalici vytvořily v roce 2000 strany Moravská demokratická strana a Hn.samospr.M.a Sl.-Mor.nár.sj., které společně vytvořily koalici ve 3 krajích.

Nejaktivnější stranou co do počtu vytvořených koalic

byla v prvních volbách do krajských zastupitelstev Strana zelených, která vytvořila celkem 5 koalic a kandidovala s nimi do 6 krajů. Do 3 se SŽJ, do dvou se SOS a do jednoho s Uníí pro Evropu.

V roce 2004 kandidovalo 55 volebních stran, z toho 22 koalic. Pouze jedna koalice stejného názvu i složení (SZ+SOS) a jedna koalice stejného složení (KDU-ČSL a US-DEU), ale odlišného názvu kandidovaly ve dvou krajích. Ostatní byly vytvořeny vždy jen pro jeden kraj a skládaly se z různých subjektů. Nejvíce koalic (5) vytvořila opět SZ, po čtyřech koalicích vytvořily SŽJ a SOS.

V roce 2008 z celkového počtu 60 stran bylo 23 koalic. Koalice Dělnické strany a Demokratické strany sociální spravedlnosti kandidovala ve všech krajích, ve 12 pod názvem Dělnická strana - za zrušení poplatků ve zdravotnictví a v jednom pod názvem Dělnická strana - NE americkému radaru!. Nejvíce koalic (6) vytvořily strany KDU-ČSL (nejčastěji - 4x - se SNK ED), SNK ED a US DEU.

- neúspěšnější koalicí ze všech voleb byla v roce 2000 Čtyřkoalice, která získala mandáty ve všech krajích, celkem 171 mandátů
- nejaktivnější politickou stranou co do počtu vytvořených koalic úhrnem za všechny volby byla Strana pro otevřenou společnost, která vytvořila celkem 12 různých koalic
- nejaktivnější politickou stranou v jednom roce voleb byly KDU-ČSL, US DEU a SNK ED, které byly v roce 2008 součástí 6 koalic

- koalici s největším počtem subjektů byla v roce 2008 Dohoda pro Jižní Moravu, kterou tvořilo 13 subjektů
- nejčastěji se sdružovaly v koalici strany US DEU se SOS a KDU-ČSL se SNK-ED, které vytvořily v roce 2008 (bez ohledu na to, zda v koalicích byly ještě jiné subjekty) shodně po 4 koalicích

Následující tabulka uvádí v abecedním pořadí podle zkratky názvu strany přehled kandidujících subjektů v krajských volbách v letech 2000 až 2008 (bez ohledu na to, zda se jedná o samostatně kandidující stranu nebo koalici), které kandidovaly alespoň ve dvou volbách, nebo alespoň ve 4 krajích nebo nejméně ve 3 krajích, kde postavily celkem alespoň 100 kandidátů.

Tab. 4 Účast vybraných volebních stran na volbách v krajích

Název volební strany	Zkratka	Počet krajů, kde strana kandidovala			Počet kandidátů strany		
		2000	2004	2008	2000	2004	2008
Koruna Česká	"KČ"	-	7	2	-	74	86
"Nezávislí starostové pro kraj"	"NSK"	-	-	3	-	-	174
Čtyřkoalice	4KOALICE	13	-	-	723	-	-
České hnutí za národní jednotu	ČHNJ	-	4	-	-	84	-
Česká strana národně sociální	ČSNS	4	1	1	216	14	8
Koalice České strany národně sociální a politického hnutí NEZÁVISLÍ	ČSNS-NEZ	7	-	-	385	-	-
Česká strana sociálně demokratická	ČSSD	13	13	13	727	727	728
Dělnická strana	DS	-	6	-	-	62	-
Dělnická strana-za zrušení popl. ve zdrav.	DS_POPL	-	-	12	-	-	172
Evropští demokraté	ED	-	8	-	-	453	-
Evropská strana důstojného stáří	ESDS	-	1	1	-	59	60
Humanistická aliance	H.A.	6	-	-	52	-	-
Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	KDU-ČSL	-	10	6	-	554	348
Konzervativní koalice	KONZKOAL	-	-	5	-	-	107
Komunistická strana Čech a Moravy	KSČM	13	13	13	726	728	719
Moravané	M	-	-	7	-	-	258
Masarykova demokratická strana	MDS	-	2	1	-	34	24
Moravská demokratická strana	MoDS	-	3	-	-	165	-
MORAVSKÁ KOALICE	MORKOAL	3	-	-	178	-	-
Národně demokratická strana	NDS	4	-	-	17	-	-
NEZÁVISLÍ	NEZ	6	13	3	335	663	170
Národní sjednocení	NSJ	-	6	-	-	39	-
Občanská demokratická strana	ODS	13	13	13	735	727	736
Pravý Blok	PB	-	13	13	-	107	178
Koalice Pravý blok - Klub ang. nestraníků	PB-KAN	10	-	-	334	-	-
REPUBLIKÁNI MIROSLAVA SLÁDKA	REPUB-MS	13	-	-	737	-	-
Republikáni Miroslava Sládka	RMS	-	6	-	-	210	-
SVOBODNÍ	S	-	3	-	-	31	-
SDŽ - Strana důstojného života	SDŽ	-	-	12	-	-	663
Sdružení nezávislých kandidátů	SNK	3	10	-	177	549	-
SNK Evropští demokraté	SNK ED	-	-	5	-	-	275
Strana pro otevřenou společnost	SOS	-	3	2	-	118	100
Sdružení pro republiku-Rep.strana Čsl.	SPR-RSČ	-	-	12	-	-	276
Strana venkova	SV	8	-	-	233	-	-
Strana zelených	SZ	4	7	13	221	378	716
Strana zdravého rozumu	SZR	-	4	11	-	69	332
Sdruž.pro zdraví,sport,prosp.	SZSP	-	1	1	-	60	58
Strana za životní jistoty	SŽJ	9	6	-	495	313	-
Unie svobody - Demokratická unie	US-DEU	-	9	1	-	516	50
Vlastenecká republikánská strana	VRS	7	-	-	197	-	-

2.1.2. Účast ve volbách podle navrhujičich stran

Tab. 5 a) Aktivita politických subjektů podle navrhujičí strany

Navrhující strana	Způsob podání KL	2000 - počet			2004 - počet			2008 - počet		
		krajů, kde kandid.	kandid. na KL	vytvor. koalic	krajů, kde kandid.	kandid. na KL	vytvor. koalic	krajů, kde kandid.	kandid. na KL	vytvor. koalic
ODS	samostatně	13	735	x	13	727	x	13	736	x
	v koalici	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ČSSD	samostatně	13	727	x	13	727	x	13	728	x
	v koalici	-	-	-	-	-	-	-	-	-
KSČM	samostatně	13	726	x	13	728	x	13	719	x
	v koalici	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SZ	samostatně	4	223	x	7	381	x	13	720	x
	v koalici	6	118	5	6	183	5	-	-	-
KDU-ČSL	samostatně	-	-	-	10	554	x	6	348	x
	v koalici	13	309	1	3	103	3	6	170	6
SNK ED	samostatně	3	177	x	10	549	x	5	275	x
	v koalici	-	-	-	3	106	3	6	175	6
NEZ	samostatně	6	335	x	13	663	x	3	170	x
	v koalici	7	74	1	-	-	-	-	-	-
US-DEU	samostatně	-	-	x	9	516	x	1	50	x
	v koalici	13	287	1	3	73	3	6	170	6
SŽJ	samostatně	9	495	x	6	313	x	-	-	x
	v koalici	3	116	2	4	99	4	-	-	-
SPR-RSČ	samostatně	-	-	x	-	-	x	12	276	x
	v koalici	13	489	1	-	-	-	-	-	-
SDŽ	samostatně	-	-	x	3	31	x	12	663	x
	v koalici	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SOS	samostatně	2	96	x	3	118	x	2	100	x
	v koalici	3	111	3	5	113	4	5	102	5
PB	samostatně	-	-	x	13	107	x	13	178	x
	v koalici	10	310	1	-	-	-	-	-	-
ČSNS	samostatně	4	216	x	1	14	x	1	8	x
	v koalici	7	311	1	-	-	-	2	21	2
SD-SN	samostatně	-	-	x	8	453	x	1	18	x
	v koalici	-	-	-	3	48	3	-	-	-
SZR	samostatně	-	-	x	4	69	x	11	332	x
	v koalici	-	-	-	2	8	2	2	39	2
MoDS	samostatně	-	-	x	3	165	x	-	-	x
	v koalici	5	181	3	2	81	2	-	-	-
M	samostatně	-	-	x	-	-	x	7	258	x
	v koalici	5	97	3	3	31	3	-	-	-
NRM	samostatně	-	-	x	6	210	x	-	-	x
	v koalici	13	150	1	-	-	-	-	-	-
SV SOS	samostatně	8	233	x	1	60	x	-	-	x
	v koalici	-	-	-	2	49	2	-	-	-
DS	samostatně	-	-	x	6	62	x	-	-	x
	v koalici	-	-	-	2	13	2	2	178	2
"NSK"	samostatně	-	-	x	-	-	x	3	174	x
	v koalici	-	-	-	1	25	1	1	36	1
"KČ"	samostatně	-	-	x	7	74	x	2	86	x
	v koalici	-	-	-	-	-	-	2	43	2
VRS	samostatně	7	197	x	-	-	x	-	-	x
	v koalici	-	-	-	1	4	1	-	-	-
VPM	samostatně	-	-	x	1	35	x	-	-	x
	v koalici	2	49	2	1	21	1	1	26	1

2.2. Kandidáti ve volbách do krajských zastupitelstev

2.2.1. Kandidáti podle navrhuje strany

Počet kandidátů navržených stranami, které kandidovaly ve všech volbách samostatně se navzájem příliš neliší (strany většinou navrhovaly maximální možný počet kandidátů) a je stejný s počtem kandidátů uvedených na kandidátních listinách těchto stran.

U stran, které ve větší míře vytvářely koalice, je rozdíl značný. Absolutně nejvíce vzrostl počet kandidátů navržených stranou, proti kandidátům uvedených na kandidátní listině samostatně kandidující strany v úhrnu za všechny volby, u KDU.ČSL a to o 582 kandidátů, následovala US DEU a SOS. V relativním vyjádření u stran, které nejčastěji vytvářely koalice, byl nejvyšší rozdíl (téměř dvě třetiny) u SOS.

Tab. 6 Kandidáti podle navrhuje strany

Zkratka navrhuje strany	Počet kandidátů navržených stranou absolutně				Počet kandidátů navržených stranou v %			
	2000	2004	2008	celkem	2000	2004	2008	celkem
ODS	735	727	736	2 198	9,51	8,75	8,97	9,07
ČSSD	727	727	728	2 182	9,41	8,75	8,87	9,00
KSČM	726	728	719	2 173	9,40	8,76	8,76	8,96
SZ	341	564	720	1 625	4,41	6,79	8,77	6,70
KDU-ČSL	309	657	518	1 484	4,00	7,91	6,31	6,12
SNK ED	177	655	450	1 282	2,29	7,88	5,48	5,29
NEZ	409	663	170	1 242	5,29	7,98	2,07	5,12
US-DEU	287	589	220	1 096	3,72	7,09	2,68	4,52
SŽJ	611	412	-	1 023	7,91	4,96	-	4,22
SPR-RSČ	489	-	276	765	6,33	-	3,36	3,16
SDŽ	-	31	663	694	-	0,37	8,08	2,86
SOS	207	231	202	640	2,68	2,78	2,46	2,64
PB	310	107	178	595	4,01	1,29	2,17	2,45
ČSNS	527	14	29	570	6,82	0,17	0,35	2,35
SD-SN	-	501	18	519	-	6,03	0,22	2,14
SZR	-	77	371	448	-	0,93	4,52	1,85
MoDS	181	246	-	427	2,34	2,96	-	1,76
M	97	31	258	386	1,26	0,37	3,14	1,59
NRM	150	210	-	360	1,94	2,53	-	1,49
SV	233	109	-	342	3,02	1,31	-	1,41
DS	-	75	178	253	-	0,90	2,17	1,04
"NSK"	-	25	210	235	-	0,30	2,56	0,97
"KČ"	-	74	129	203	-	0,89	1,57	0,84
VRS	197	4	-	201	2,55	0,05	-	0,83
VPM	49	56	26	131	0,63	0,67	0,32	0,54
ODA	67	36	-	103	0,87	0,43	-	0,42
Doktoři	-	-	114	114	-	-	1,39	0,47
NPM	70	36	-	106	0,91	0,43	-	0,44
ZHN	50	30	14	94	0,65	0,36	0,17	0,39
DEU	64	-	-	64	0,83	-	-	0,26
"LiRA"	-	35	23	58	-	0,42	0,28	0,24
S.cz	-	-	60	60	-	-	0,73	0,25
HNHRM	-	29	25	54	-	0,35	0,30	0,22
Nestran.	-	-	49	49	-	-	0,60	0,20
SLK	-	-	47	47	-	-	0,57	0,19
"Altern"	-	-	48	48	-	-	0,58	0,20

2.2.2. Kandidáti podle politické příslušnosti

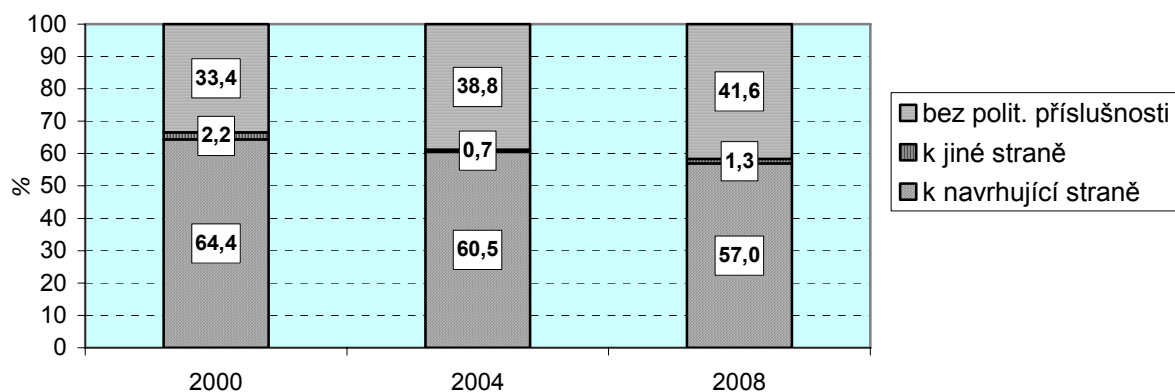
Politickou příslušnost lze posuzovat jednak vzhledem k tomu, jak která strana dosazuje na své kandidátky příslušníky vlastní strany, jednak z hlediska počtu kandidujících členů politické strany vzhledem k celkovému počtu kandidátů. Obě tato hlediska jsou uvedena v následujících tabulkách 7 a 8 (za strany vybrané podle stejného kritéria jako u tabulek 5 a 6).

Tab. 7 Politická příslušnost kandidátů (počet kandidátů strany; 25 neaktivnějších stran a strany, které získaly mandát)

Navrhující strana	2000			2004			2008		
	k navrh. straně	bez polit.přisl.	jiná	k navrh. straně	bez polit.přisl.	jiná	k navrh. straně	bez polit.přisl.	jiná
ODS	724	11	-	726	1	-	737	-	-
ČSSD	721	11	-	693	35	-	679	55	-
KSČM	644	82	1	624	104	1	577	143	-
SZ	172	168	1	282	279	3	576	138	6
KDU-ČSL	270	39	-	583	75	-	456	62	-
SNK ED	-	177	-	161	486	9	172	264	14
NEZ	77	313	20	174	490	-	1	169	-
US-DEU	266	21	-	407	177	5	104	116	-
SŽJ	442	170	-	279	134	-	x	x	x
SPR-RSČ	333	155	1	x	x	x	103	172	1
SDŽ	x	x	x	5	26	-	148	509	8
SOS	29	169	9	50	169	13	45	144	13
PB	111	194	5	47	61	-	25	162	-
ČSNS	303	213	11	15	-	-	10	19	-
SD-SN	x	x	x	201	291	10	-	8	10
SZR	x	x	x	5	65	7	21	327	23
MoDS	124	57	-	59	187	-	x	x	x
M	34	63	-	17	14	-	118	141	-
NRM	8	45	97	131	79	-	x	x	x
SV	31	200	2	29	80	-	x	x	x
DS	x	x	x	14	61	-	68	110	-
"NSK"	x	x	x	3	21	1	3	203	6
"KČ"	x	x	x	41	32	1	38	84	7
VRS	64	135	-	-	4	-	x	x	x
VPM	10	39	-	9	47	-	8	14	4
ODA	64	3	-	23	13	-	x	x	x
Doktoři	x	x	x	x	x	x	9	103	2
NPM	-	70	-	-	35	1	x	x	x
ZHN	8	42	-	4	26	-	4	9	1
DEU	62	2	-	x	x	x	x	x	x
"LiRA"	x	x	x	2	25	8	2	21	-
S.cz	x	x	x	-	-	-	10	38	12
HNHRM	x	x	x	6	23	-	5	20	-
Nestran.	x	x	x	x	x	x	4	45	-
SLK	x	x	x	x	x	x	21	27	1
"Altern"	x	x	x	x	x	x	3	35	10

Tab. 8 Politická příslušnost kandidátů

Navrhující strana	2000			2004			2008		
	k navrh. straně	bez polit.přísl.	jiná	k navrh. straně	bez polit.přísl.	jiná	k navrh. straně	bez polit.přísl.	jiná
ODS	98,50	1,50	-	99,86	0,14	-	100,00	-	-
ČSSD	98,50	1,50	-	95,19	4,81	-	92,51	7,49	-
KSČM	88,58	11,28	0,14	85,60	14,27	0,14	80,14	19,86	-
SZ	50,44	49,27	0,29	50,00	49,47	0,53	80,00	19,17	0,83
KDU-ČSL	87,38	12,62	-	88,60	11,40	-	88,03	11,97	-
SNK ED	-	100,00	-	24,54	74,09	1,37	38,22	58,67	3,11
NEZ	18,78	76,34	4,88	26,20	73,80	-	0,59	99,41	-
US-DEU	92,68	7,32	-	69,10	30,05	0,85	47,27	52,73	-
SŽJ	72,22	27,78	-	67,55	32,45	-	x	x	x
SPR-RSČ	68,10	31,70	0,20	x	x	x	37,32	62,32	0,36
SDŽ	x	x	x	16,13	83,87	-	22,26	76,54	1,20
SOS	14,01	81,64	4,35	21,55	72,84	5,60	22,28	71,29	6,44
PB	35,81	62,58	1,61	43,52	56,48	-	13,37	86,63	-
ČSNS	57,50	40,42	2,09	100,00	-	-	34,48	65,52	-
SD-SN	x	x	x	40,04	57,97	1,99	-	44,44	55,56
SZR	x	x	x	6,49	84,42	9,09	5,66	88,14	6,20
MoDS	68,51	31,49	-	23,98	76,02	-	-	-	-
M	35,05	64,95	-	54,84	45,16	-	45,56	54,44	-
NRM	5,33	30,00	64,67	62,38	37,62	x	x	x	x
SV	13,30	85,84	0,86	26,61	73,39	x	x	x	x
DS	x	x	x	18,67	81,33	-	38,20	61,80	-
"NSK"	x	x	x	12,00	84,00	4,00	1,42	95,75	2,83
"KČ"	x	x	x	55,41	43,24	1,35	29,46	65,12	5,43
VRS	32,16	67,84	-	-	100,00	-	x	x	x
VPM	20,41	79,59	-	16,07	83,93	-	30,77	53,85	15,38
ODA	95,52	4,48	x	63,89	36,11	-	x	x	x
Doktoři	x	x	x	x	x	x	7,89	90,35	1,75
NPM	-	100,00	-	-	97,22	2,78	x	x	x
ZHN	16,00	84,00	-	13,33	86,67	-	28,57	64,29	7,14
DEU	96,88	3,13	-	x	x	x	x	x	x
"LiRA"	x	x	x	5,71	71,43	22,86	8,70	91,30	-
S.cz	x	x	x	x	x	x	16,67	63,33	20,00
HNHRM	x	x	x	20,69	79,31	-	20,00	80,00	-
Nestran.	x	x	x	x	x	x	8,16	91,84	-
SLK	x	x	x	x	x	x	42,86	55,10	2,04
"Altern"	x	x	x	x	x	x	6,25	72,92	20,83

Graf 2 Politická příslušnost kandidátů (podíl z celkového počtu kandidátů; souhrn za vybrané strany)

Z grafu i tabulek je patrný obecný trend – zvyšování podílu kandidátů bez politické příslušnosti na úkor kandidátů s politickou příslušností k navrhující straně.

Zajímavé je porovnání politické příslušnosti k vlastní straně u kandidátů dvou nejsilnějších stran. V roce 2000 bylo u obou stran 98,5 % příslušníků navrhující strany, v dalších volbách však podíl členů sociální demokracie klesal, zatímco podíl kandidátů s politickou příslušností k ODS rostl, až v roce 2008 byli na kandidátních listinách pouze členové ODS. Za zmínku stojí i postupný pokles členů KSČM, či prudký nárůst počtu členů Strany zelených v roce 2008 (30 procentních bodů).

Přehled o politické příslušnosti kandidátů uvádí následující tabulka. Z ní je zřejmé, že největší část kandidátů nemá politickou příslušnost k žádné politické straně a jejich podíl se stále zvyšuje. V roce 2008 tvořili tito kandidáti téměř polovinu všech kandidátů. V tabulce jsou vybrány strany, ze kterých kandidovalo v úhrnu za všechny volby alespoň 20 členů.

Tab. 9 Kandidáti podle politické příslušnosti

Politická příslušnost	Počet kandidátů				Podíl kandidátů v %			
	2000	2004	2008	celkem	2000	2004	2008	celkem
BEZPP	2 792	3 461	3 902	10 155	36,14	41,65	47,55	41,89
ODS	724	726	737	2 187	9,37	8,74	8,98	9,02
KSČM	644	624	581	1 849	8,34	7,51	7,08	7,63
ČSSD	718	282	680	1 680	9,29	3,39	8,29	6,93
KDU-ČSL	274	582	460	1 316	3,55	7,00	5,61	5,43
US-DEU	263	407	133	803	3,40	4,90	1,62	3,31
SZ	174	-	574	748	2,25	-	6,99	3,09
SŽJ	444	289	-	733	5,75	3,48	-	3,02
PŽS	-	692	-	692	-	8,33	-	2,85
SPR-RSČ	507	-	103	610	6,56	-	1,26	2,52
SNK ED	-	161	189	350	-	1,94	2,30	1,44
ČSNS	313	19	10	342	4,05	0,23	0,12	1,41
NEZ	77	173	3	253	1,00	2,08	0,04	1,04
SD-SN	-	201	-	201	-	2,42	-	0,83
MoDS	123	59	-	182	1,59	0,71	-	0,75
PB	110	46	24	180	1,42	0,55	0,29	0,74
M	34	17	118	169	0,44	0,20	1,44	0,70
SDŽ	-	5	148	153	-	0,06	1,80	0,63
NRM	8	131	-	139	0,10	1,58	-	0,57
SOS	29	50	48	127	0,38	0,60	0,58	0,52
ČHNJ	59	41	-	100	0,76	0,49	-	0,41
DS	-	14	68	82	-	0,17	0,83	0,34
"KČ"	-	42	38	80	-	0,51	0,46	0,33
SV	31	28	3	62	0,40	0,34	0,04	0,26
RU	11	48	-	59	0,14	0,58	-	0,24
ESDS	-	24	21	45	-	0,29	0,26	0,19
MDS	7	26	11	44	0,09	0,31	0,13	0,18
KAN	28	1	8	37	0,36	0,01	0,10	0,15
KONS	-	11	23	34	-	0,13	0,28	0,14
DRS	27	6	-	33	0,35	0,07	-	0,14
USZ	1	13	18	32	0,01	0,16	0,22	0,13
SZR	-	5	21	26	-	0,06	0,26	0,11
COEX	16	-	5	21	0,21	-	0,06	0,09
NS	-	2	19	21	-	0,02	0,23	0,09
NSJ	-	18	2	20	-	0,22	0,02	0,08

2.2.3. Kandidáti podle pohlaví a věku

Nejsilnější skupinou kandidátů byli ve všech volbách muži nad 50 let, kteří tvořili vždy alespoň třetinu všech kandidátů. Téměř stejný počet byl kandidujících mužů ve věkové kategorii 30 – 49 let. Podíl žen postupně rostl a to z necelých 22 % v roce 2000 na téměř 30 % v roce 2008. Mezi ženami byla nejvíce zastoupena věková kategorie 30 – 49 let. Jejich podíl v roce 2000 činil 10 % , v roce 2008 již 13 % všech kandidátů. Ve všech věkových kategoriích byl podíl žen nižší než podíl mužů. Podíl žen mezi nejmladšími kandidáty byl zhruba poloviční, v nejstarší věkové kategorii byl ani ne třetinový, i když se postupně zvyšoval. Tato skutečnost se odrazila i na průměrném věku kandidátů, který byl u žen ve všech volbách nižší než u mužů.

Tab. 10 Kandidáti podle pohlaví a věku

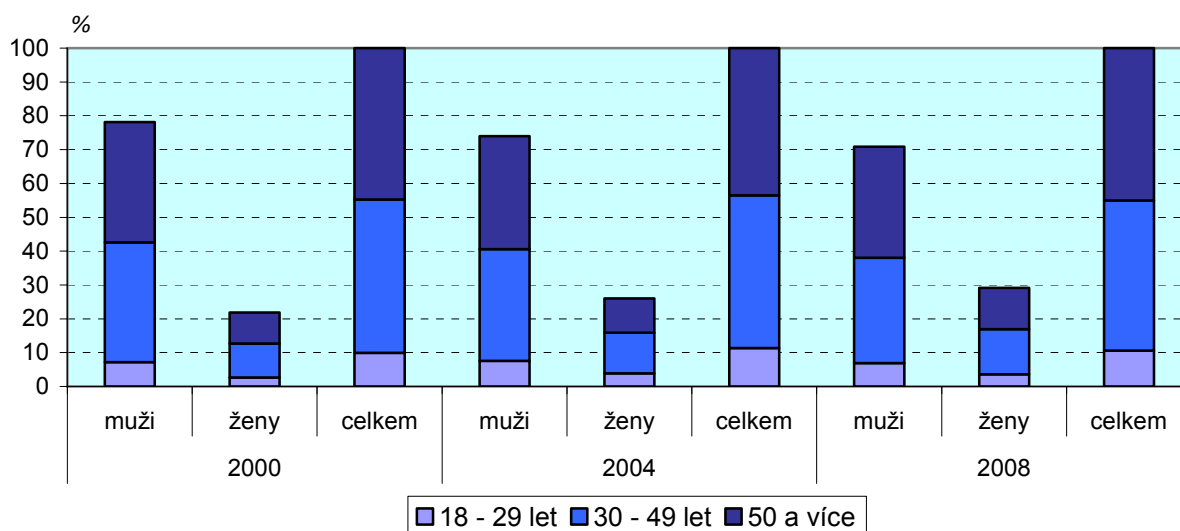
a) absolutní počty

Kandidáti	2000			2004			2008		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
Celkový počet	6 036	1 689	7 725	6 148	2 161	8 309	5 812	2 394	8 206
18 - 29 let	559	207	766	626	321	947	570	298	868
30 - 49 let	2 729	773	3 502	2 745	999	3 744	2 553	1 088	3 641
50 a více	2 748	709	3 457	2 777	841	3 618	2 689	1 008	3 697
Průměrný věk	47,1	46,3	46,9	46,7	44,8	46,2	47,1	46,0	46,8

b) podíl věkové skupiny na celkovém počtu kandidátů podle pohlaví

Kandidáti	2000			2004			2008		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
Celkový počet	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
18 - 29 let	9,3	12,3	9,9	10,2	14,9	11,4	9,8	12,4	10,6
30 - 49 let	45,2	45,8	45,3	44,6	46,2	45,1	43,9	45,4	44,4
50 a více	45,5	42,0	44,8	45,2	38,9	43,5	46,3	42,1	45,1

Graf 3 Struktura kandidátů podle pohlaví a věku

Historicky nejmladší kandidáty do krajského zastupitelstva postavila v roce 2000 Humanistická aliance. Tato strana kandidovala v 6 krajích a průměrný věk jejich kandidátů činil necelých 25 let. Naopak nejstarší kandidáty měla na svých kandidátkách obvykle SŽJ. Průměrný věk jejich kandidátů ve všech volbách, kdy kandidovala překročil 56 let.

Z největších stran, které samostatně kandidovaly ve všech volbách a ve všech krajích měla nejmladší kandidáty ODS (průměrný věk 45,5 až 46,1 let), průměrný věk kandidátů ČSSD se pohyboval v rozmezí 46,8 až 48,2 let a u kandidátů KSČM od 50,6 do 53,3 let. Přitom je zajímavé, že tyto strany měly v rámci své strany průměrně nejmladší kandidáty v roce 2000 a nejstarší v roce 2004.

Nejvyšší podíl žen na kandidátních listinách příslušné strany ze stran, které nominovaly v rámci celé republiky alespoň 200 kandidátů, měla v letech 2000 a 2004 Strana za životní jistoty (44 %, resp. 48 %), v roce 2008 to byla Strana důstojného života (44 %). Naopak relativně nejméně žen se vyskytovalo na kandidátkách ODS a to v letech 2004 a 2008 (17 %, resp. 20 %). V roce 2000, přestože podíl žen u této strany byl jen 17 %, byla ještě nižší účast žen zaznamenána u Čtyřkoalice a to pouhých 15 %.